

10.2.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan yksiköille

KOTIKUNNAN VALINTAOIKEUS JA PALVELUN HAKEMINEN
TOISESTA KUNNASTA, KUN HENKILÖ TARVITSEE PITKÄAIKAISTA
LAITOSHOITOA, ASUMISPALVELUJA TAI PERHEHOITOA

Voimassa	1.3.2021 – 28.2.2031
Korvaa	Sosiaali- ja terveysviraston pysyväisohje PYSY039, ”Kotikunnan valintaoikeus ja palvelun hakeminen toisesta kunnasta, kun henkilö tarvitsee pitkäaikaista laitoshoidoa, asumispalveluja tai perhehoitoa”, 16.12.2013
Luokka	Talous
Asiasanat	Ydintoiminnot, kotikunta, laskutus, valintaoikeus

Sisällys

1. Kotikunnan valintaoikeus ja palvelun hakeminen toisesta kunnasta, kun henkilö tarvitsee pitkäaikaista laitoshoidoa, asumispalveluja tai perhehoitoa	2
2. Kotikunnan valintaoikeus (Kotikuntalaki 3 a §).....	3
2.1. Yleistä	3
2.2. Muualla kuin Helsingissä hoidossa olevan tai asumispalveluihin sijoitetun helsinkiläisen asiakkaan kotikunnan valintaoikeus.....	4
2.3. Helsinkiin hoitoon tai asumispalveluihin sijoitetun muun kunnan asukkaan kotikunnan vaihto.....	5
2.3.1. Menettely sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -osastolla (vanhukset ja alle 65 -vuotiaat monisairaant)	5
2.3.2. Menettely vammaistyössä ja asumisen tuessa (mielenterveysasiakkaat).....	6

10.2.2021

3. Hakeutumisoikeus - oikeus hakea palveluja ja hoitopaikkaa muusta kuin omasta kotikunnastaan (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 60 §).....	7
3.1. Yleistä	7
3.2. Menettely sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -osastolla (vanhukset ja alle 65-vuotiaat monisairaat)	8
3.3. Menettely vammaistyössä.....	10
3.4. Menettely asumisen tuen asiakkaiden osalta	12
4. Helsingin kaupungin kustannusten laskutus asiakkaan entiseltä kotikunnalta.....	13
4.1 Terveyspalvelujen laskutus	15
4.2 Laskutusoikeuden kesto	15
4.3 Palveluseteli	15
4.4 Laskutettavien kustannusten määräytymisen perusteet	16
4.5 Laskutus.....	17
5. Kustannusten korvaaminen henkilön uudelle kotikunnalle.....	18
6. Kustannusten korvaamista koskevat riita-asiat	19

1. Kotikunnan valintaoikeus ja palvelun hakeminen toisesta kunnasta, kun henkilö tarvitsee pitkäaikaista laitoshoidoa, asumispalveluja tai perhehoitoa

Kotikuntalain (KKL 201/1994) ja sosiaalihuoltolain (SHL 1301/2014 ja osittain edelleen voimassa oleva SHL 710/1982) perusteella perhehoidossa, laitoshoidossa tai asumispalvelujen avulla asuvilla tai tarvitsevilla on oikeus valita kotikuntansa tai muuttaa toisen kunnan asukkaaksi. Asumispalveluilla tarkoitetaan tässä yhteydessä sosiaalihuoltolain (1301/2014), vammaispalvelulain (380 /1987) ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) mukaisia asumispalveluja ja palveluasumista sekä tietyissä erityistapauksissa myös lastensuojelulain mukaista jälkihuoltoa.

Kotikuntalain 3 a §:n perusteella henkilö, joka on sijoitettu perhehoitoon, laitoshoidon tai asumispalvelujen avulla järjestettyyn asumiseen muun kuin kotikuntansa alueelle, voi kotikuntalain 3 §:n 2 kohdan estämättä valita uudeksi kotikunnakseen sen kunnan, jonka alueella olevassa toimintayksikössä tai asunnossa hän asuu.

10.2.2021

Valintaoikeuden käyttäminen edellyttää, että hoidon tai asumisen arvioidaan kestävän tai on kestänyt yli vuoden.

Sosiaalihuoltolain 60 §:n perusteella henkilö, joka haluaa muuttaa toisen kunnan asukkaaksi, mutta ei ikänsä, vammaisuutensa tai muun sellaisen syyn vuoksi kykene asumaan siellä itsenäisesti, voi hakea tämän kunnan sosiaalipalveluja ja hoitopaikkaa samoin perustein kuin jos olisi kunnan asukas.

Muutto kunnasta toiseen voi tapahtua tavallisena muuttona, jos vammaisella tai pitkäaikaissairaalla henkilöllä ei ole tarvetta ympärivuorokautiselle hoidolle tai asumispalveluyksikölle, ja hän pystyy muuttamaan omin avuin. Kotikunta voi vaihtua vammaisten henkilöiden kohdalla ilman erityisiä menettelyjä myös silloin, jos muuton pääasiallisena syynä ovat perhesuhteet (esimerkiksi naimisiin meno), toimeentulon antava työpaikka tai kokopäiväinen opiskelu, eikä välttämätön hoito tai paikkakunnalla toteutettavat asumispalvelut. Muuttokustannuksista vastaa muuttaja itse.

2. Kotikunnan valintaoikeus (Kotikuntalaki 3 a §)

2.1. Yleistä

Kotikuntalain 3 a §:n mukaisesta valintaoikeudesta on kyse silloin, kun henkilö haluaa kotikunnakseen sen kunnan, johon hänet on jo viranomaispäätöksellä sijoitettu laitos- tai perhehoitoon tai asumaan asumispalvelujen avulla.

Kotikuntalain 2 §:n 1 momentin pääsäännön mukaan henkilön kotikunta on se kunta, jossa hän asuu. Kotikunta ei kuitenkaan lain 3 §:n 2 kohdan mukaan muutu, jos asuminen toisessa kunnassa johtuu pääasiassa hoidosta perhe- tai laitoshoidossa taikka asumisesta asumispalvelujen avulla. Kotikuntalain 3 a §:ssä säädetään henkilön oikeudesta tässä tilanteessa valita kotikunnakseen se kunta, johon hänet on sijoitettu hoitoon tai asumispalveluihin. Edellytyksenä valintaoikeuden käytölle on, että henkilö on sijoitettu em. palveluun viranomaisen päätöksellä ja että kyseisen hoidon arvioidaan kestävän tai se on kestänyt yli vuoden. Tämä koskee myös hoidon järjestämistä palvelusetelin avulla.

Kun hoidossa tai asumispalveluissa oleva käyttää valintaoikeuttaan, hänen tulee ilmoittaa siitä Digi- ja väestötietovirastoon, joka päättää kotikunnan muuttumisesta. Muuttopäivä uuteen kotikuntaan on se päivä, jolloin ilmoitus valintaoikeuden käyttämisestä saapuu Digi- ja

10.2.2021

väestötietovirastoon. Tällöin valtakunnalliseen väestötietojärjestelmään merkitään henkilön ilmoittama, voimassa oleva osoite uudessa kotikunnassa. Digi- ja väestötietovirastoon ilmoitettu kotiosoite on saatavissa myös viraston osoitepalvelusta, mikäli henkilö ei ole erikseen kieltänyt osoitetietojensa antoa. Osoitetta ei kuitenkaan kirjata eikä sitä voi saada osoitepalvelusta, mikäli asuinpaikka on terveydenhuollon ylläpitämä vuodeosasto tai sellainen sosiaalihuollon laitoksikö, jonka sijainti on väestötietojärjestelmässä merkitty vain koodilla. Asiakas voi tällöin pyytää jonkun tietyn osoitteen kirjaamista väestötietojärjestelmään.

Muuttopäivästä lukien uusi kotikunta vastaa asiakkaan palvelujen järjestämisestä. Jos henkilö on sijoitettu perhehoitoon, laitoshoitoon tai asumispalvelujen avulla järjestettyyn asumiseen toisen kunnan alueelle ja hän käyttää kotikuntalain (201/1994) 3 a §:ssä säädettyä kotikunnan valinta-oikeuttaan, palveluja koskeva järjestämisvastuu siirtyy muuttopäivästä alkaen uudelle kotikunnalle. (SHL 710/1982, 42 a §).

Uudella kotikunnalla on myös oikeus päättää, millä tavoin henkilön tarvitsema hoito tai palvelut järjestetään. Esimerkiksi yksityisessä asumispalveluyksikössä olevan henkilön hoito voidaan järjestää muuttopäivän jälkeen uuden kotikunnan omassa toimintayksikössä.

Muuttopäivän jälkeenkin vastuu kunnan päätökseen perustuvan perhehoidon, laitoshoidon tai ympärivuorokautisten asumispalvelujen tosiasiallisista kustannuksista säilyy aiemmalla kotikunnalla. Uusi kotikunta laskuttaa kustannuksia vastaavan korvauksen aiemmalta kotikunnalta. (SHL 710/1982, 42 b §).

Vastuu kattaa varsinaisen palvelun lisäksi asumisen palvelukokonaisuuteen kuuluvista liitännäispalveluista aiheutuvat kustannukset. Näitä kustannuksia ovat myös vaikeavammaisten palveluasumisessa sellaisista järjestelyistä aiheutuneet kustannukset, joita ilman palveluasuminen ei olisi mahdollista, kuten henkilökohtaisesti välttämättömät asunnon muutostyöt, turvapuhelin tai ovenavausjärjestelmä. Jos kotikuntaa vaihtanut henkilö myöhemmin tarvitsee asumisensa turvaamiseksi esimerkiksi muuton jälkeen tulleen pitkäaikaissairaudesta tai lisävammojen vuoksi alkuperäistä oleellisesti muuttuneita asumisratkaisuja tai runsaampia tukipalveluja, vastaa sekä niiden järjestämisestä, että niistä aiheutuvista kustannuksista uusi kotikunta.

10.2.2021

2.2. Muualla kuin Helsingissä hoidossa olevan tai asumispalveluihin sijoitetun helsinkiläisen asiakkaan kotikunnan valinta-oikeus

Mikäli helsinkiläinen asiakas jonka vakinainen kotikunta on ollut Helsinki, on sijoitettu Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan sijoituspäätöksellä asumaan toisen kunnan alueella sijaitsevaan asumispalveluyksikköön tai hän on muuttanut sinne palvelusetelin turvin, tulee hänen kotikunnan vaihtoa halutessaan ottaa yhteyttä sijoituskuntaan.

Asiakkaan nykyinen sosiaalityöntekijä antaa tarvittaessa virka-apua sijoituskunnan sosiaalitoimelle asiakkaan kokonaistilanteen selvittämiseksi. Asiakas tekee muuttoilmoituksen. Myös sijoituspäätöksestä kopio on toimitettava Digi- ja väestötietovirastoon. Kun uusi kotikunta tekee päätöksen asiakkaan hoidon tai asumispalvelun järjestämisestä, SAS-sijoittaja (Selvitys, Arviointi ja Sijoitus) tai sosiaalityöntekijä lakkauttaa asiakkaan päätökset Helsingissä (myös palvelusetelipäätöksen). Kotikunta muuttuu ilmoituksella Digi- ja väestötietovirastoon. Lisäksi lopetetaan hoitopaikkatiedot (HOPA) sovitun menettelyn mukaisesti ja tehdään uusi HOPA uusilla tiedoilla.

2.3. Helsinkiin hoitoon tai asumispalveluihin sijoitetun muun kunnan asukkaan kotikunnan vaihto

2.3.1. Menettely sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -osastolla (vanhukset ja alle 65 -vuotiaat monisairaant)

Asiakas ottaa yhteyttä Helsingin SAS-palvelun (Selvitys, Arviointi ja Sijoitus) keskitettyyn asiakasohjaukseen, josta hänet ohjataan täyttämään ja palauttamaan hakemus SAS-palveluun (Hakemus palvelun saamiseksi, hakijan kotikunta muu kuin Helsinki -lomake 303-092). Hoivapaikkakoordinaattori ottaa yhteyttä asiakkaan nykyiseen kotikuntaan ja pyytää kunnalta sijoituspäätöksen ja siihen liittyvät asiakirjat (Pyyntö palvelutarpeen arvioinnista tai viranomaispäätöksen toimittamisesta, saatekirje viranomaiselle -lomake 309-110). Mikäli asiakas haluaa jatkaa nykyisessä paikassa ja kyseinen paikka on Helsingin sopimuspaikka, keskitetty asiakasohjaus neuvottelee hänen kanssaan kotikunnan muutoksen ajankohdasta. Tavoitteena on, että kotikunnan muutos tehdään, kun Helsingin kiintiöstä vapautuu paikka. Mikäli asiakkaan sijoituspaikka ei ole Helsingin sopimustuottajalla, neuvotellaan paikan järjestämisestä ostopalvelupäällikön kanssa. Jos

10.2.2021

asiakas haluaa muuttaa kotikuntansa välittömästi, ei voida taata, että hänen sijoituspaikkansa pysyy samana. Hoivapaikkakoordinaattori tekee selvitysten perusteella asiakkaalle sijoituspäätöksen (SIPÄ) maksajakuntamerkintöineen. Kaupungin oman hoitopaikan tiedot (HOPA) ATJ:lle kirjaa hoitopaikka, ja yksityisen hoitopaikan tiedot kirjaa asiakasmaksut-yksikkö. Hoivapaikkakoordinaattori lähettää sijoituspäätöksen asiakkaalle, asiakkaan vanhaan kotikuntaan ja talouden tuki -yksikköön perintätarkastajalle (PL 6060). Lisäksi hoivapaikkakoordinaattori ohjaa asiakasta tekemään muuttoilmoituksen Digi- ja väestötietovirastoon (Ilmoitus Digi- ja väestötietovirastoon, asiakasohje-lomake 309-105). Asiakas tekee Digi- ja väestötietovirastolle muuttoilmoituksen, johon hän liittää sijoituspäätöksen kopion. Ostopalvelupäällikkö tekee tarvittaessa hankintapäätöksen hoitopaikan ostamisesta. Muuttopäivä on muuttoilmoituksen saapumispäivä Digi- ja väestötietovirastoon, josta alkaen asiakkaan palveluja koskeva järjestämisvastuu siirtyy uudelle kotikunnalle.

2.3.2. Menettely vammaistyössä ja asumisen tuessa (mielenterveysasiakkaat)

Vaikeavammaiset tai kehitysvammaiset asiakkaat

Vaikeavammaisen tai kehitysvammaisen asiakas ottaa yhteyttä asumispalveluyksikkönsä osoitteen mukaiseen vammaisten sosiaalityön toimipisteeseen. Ruotsinkielinen asiakas ottaa yhteyttä vammaisten sosiaalityön Kallion perhekeskuksen ruotsinkielisten palveluihin. Sosiaalityöntekijä arvioi asiakkaan oikeuden asumispalveluun. Tässä tilanteessa on aina syytä tehdä yhteistyötä asiakkaan kotikunnan sosiaalitoimen kanssa.

Jos todetaan, että asiakkaalla on edelleen oikeus asua vammaispalvelulain mukaisessa asumispalveluyksikössä, sosiaalityöntekijä valmistelee asian SAS-ryhmän käsittelyyn. Sosiaalityöntekijä tekee vaikeavammaiselle asiakkaalle myönteisen periaatepäätöksen vammaispalvelulain mukaisesta palveluasumisesta SAS-käsittelyä varten.

Kehitysvammaisen henkilön osalta sosiaalityöntekijä valmistelee ensin erityishuollon johtoryhmälle erityishuolto-ohjelman. Päätöstekstiin kirjoitetaan ”Erityishuolto-ohjelma on myönnetty asumispalvelutarpeen arviointia varten. Olette kotikuntalain perusteella hakenut asumispalvelua Helsingistä. Erityishuolto-ohjelma päivitetään, kun teille voidaan tarjota asumispalvelua.”

10.2.2021

Mikäli asiakas otetaan Helsingin kehitysvammahuollon asiakkaaksi, sosiaalityöntekijä valmistelee asiakkaan asumispalvelua koskevan SAS-arvion kehitysvammahuollon SAS-ryhmän käsittelyyn.

Jos asiakas on sijoitettu sosiaalihuoltolain (1301/2014) perusteella asumispalveluun, vammaisten sosiaalityössä selvitetään oikeus asumispalveluun, ja sosiaalityöntekijä valmistelee asian joko kehitysvammahuollon tai vammaispalvelun SAS-ryhmän käsittelyyn. Hakemus käsitellään asiakkaan tarpeen mukaisessa SAS-ryhmässä.

Oikeus asumispalvelupaikkaan samassa asumispalveluyksikössä vahvistetaan vammaispalvelun tai kehitysvammahuollon SAS-ryhmässä.

Kun asiakkaan asumisen jatkuminen kyseisessä asumispalveluyksikössä on varmistettu tai asiakkaan uusi asumispaikka on selvinnyt, sosiaalityöntekijä neuvottelee aiemman kotikunnan kanssa ja sopii siirtymäajankohdan sekä tekee sijoituspäätöksen, jolloin asiakkuus siirtyy Helsinkiin. Sijoituspäätökseen tehdään maksajakuntamerkintä asumispalvelun kustannusten laskuttamiseksi asiakkaan alkuperäiseltä kotikunnalta. Vammaisten sosiaalityö lähettää sijoituspäätöksen asiakkaalle ja tiedoksi alkuperäiselle kotikunnalle sekä laskutusta varten talouden tuki -yksikköön perintätarkastajalle (PL 6060).

Mielenterveysasiakkaiden sosiaalihuoltolain mukainen asuminen

Mielenterveysasiakkaat ottavat yhteyttä Helsingin kaupungin asumisen tuen (Astu) mielenterveysasiakkaiden SAS-sijoittajaan. SAS-sijoittaja ottaa yhteyttä asiakkaan nykyiseen kotikuntaan ja pyytää tarvittavia selvityksiä sekä sopii muutoksen ajankohdasta. Mikäli yksikkö ei ole Helsingin kaupungin puitesopimuspaikka, asiakkaalle ei voida taata, että sijoituspaikka pysyy samana. SAS-sijoittaja tekee sijoituspäätöksen maksajakuntamerkintöineen ja toimittaa tulokset asiakasmaksupäätöksen tekemistä varten asiakasmaksut-yksikköön sekä lähettää sijoituspäätöksen asiakkaalle ja kopion vanhalle kotikunnalle ja talouden tuki-yksikköön perintätarkastajalle. Asiakas tekee Digi- ja väestötietovirastolle muuttoilmoituksen, johon hän liittää sijoituspäätöksen. Muuttopäivä on muuttoilmoituksen Digi- ja väestötietovirastoon saapumispäivä, josta alkaen asiakkaan palveluja koskeva järjestämisvastuu siirtyy Helsingille ja kustannusvastuu säilyy aiemmalla kotikunnalla.

10.2.2021

3. Hakeutumisoikeus - oikeus hakea palveluja ja hoitopaikkaa muusta kuin omasta kotikunnastaan (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 60 §)

3.1. Yleistä

Kun henkilö haluaa muuttaa toiseen kuntaan, mutta tarvitsee siellä asuakseen laitos- tai perhehoitoa taikka asumispalveluja, hän voi hakea tämän kunnan hoitopaikkaa, vaikka asuu sillä hetkellä vielä toisessa kunnassa. Hänen hakemuksensa käsitellään samalla tavoin kuin kunnan asukkaiden palvelua koskevat hakemukset. Hakemusta ei käsitellä, jos hakija on tehnyt vastaavan hakemuksen toiseen kuntaan ja asian käsittely on vielä kesken. Hakijalla voi kuitenkin olla samaan aikaan vireillä hoitopaikan tai asumispalvelujen saantia koskeva asia omassa kotikunnassaan. Kunnan, johon hakemus on saapunut, tulee ottaa välittömästi yhteyttä hakijan nykyiseen kotikuntaan ja arvioida palvelun tarve yhteistyössä asiakkaan ja tämän kotikunnan kanssa.

Palvelusta tehtyyn hakemukseen annetaan päätös (jonotuspäätös), johon on mahdollista vaatia oikaisua. Mikäli jonotuspäätös on myönteinen, hakijan on kahden viikon kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta ilmoitettava kunnalle ottaako hän sen vastaan.

Kun hakijalle on osoitettu hoitopaikka tai palveluasumisasunto, hänellä on oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta muuttaa osoitettuun yksikköön. Vaikka hakijalla on lain mukaan kolme kuukautta aikaa ottaa osoitettu paikka vastaan ja muuttaa, on suotavaa, että hakijan/hakijan asioiden hoitajan kanssa neuvotellaan, että muutto tapahtuisi mahdollisimman pian paikan vapautumisen jälkeen. Jos hakija laiminlyö edellä mainittujen määräaikojen noudattamisen, hänen oikeutensa päätöksen mukaisesti palveluihin raukeaa. Hakijan kotikunta muuttuu, kun hän muuttaa osoitettuun hoitopaikkaan tai asumisyksikköön.

Mikäli hakija ei jostain syystä halua vastaanottaa hänelle osoitettua hoito- tai asumispalvelupaikkaa, hän saa halutessaan jäädä jonoon odottamaan muita vaihtoehtoja. Uusi kotikunta vastaa muuton jälkeen palvelujen järjestämisestä, ja entinen kotikunta vastaa asumisesta ja hoidosta sekä sen edellyttämien välttämättömien liitännäispalvelujen järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista samojen periaatteiden mukaan kuin kotikuntalain (201/1994) 3 a §:ssä säädettyssä tilanteessa.

Vammaispalvelulain (380/1987) ja kehitysvammalain (519/1977) mukainen palveluasuminen eroaa muiden lakien nojalla myönnettyistä asumispalveluista sikäli, että maksua ei voi periä henkilökunnan antamasta avusta, tuesta ja hoivasta.

10.2.2021

Henkilö maksaa asuntonsa vuokran ja muut tavanomaiset elinkustannuksensa.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaisia asumispalveluja myönnettäessä käytetään sekä tarveharkintaa että varallisuusharkintaa. Asiakkaalta peritään asiakasmaksuja käytetyistä tukipalveluista tulojen mukaan.

3.2. Menettely sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -osastolla (vanhukset ja alle 65-vuotiaat monisairaant)

Muutto Helsingistä hoitoon tai palveluasumiseen toiseen kuntaan

Jos asiakas on jo ympärivuorokautisessa hoidossa (laitoshoito tai tehostettu palveluasuminen), niin asiakas/omainen ohjataan ottamaan yhteyttä uuden kotikunnan sosiaali- ja terveystoimeen. Uudesta kotikunnasta ollaan yhteydessä Helsingin SAS-palvelun keskitettyyn asiakasohjaukseen. Kun asiakkaan kotikunta vaihtuu, hoivapaikkakoordinaattori lopettaa asiakkaan sijoitukseen liittyvät päätökset. Hoitopaikkatiedot (HOPA) lopetetaan sovitun kirjausmenettelyn mukaisesti. Hoivapaikkakoordinaattori tekee toiseen kuntaan muuttaneelle henkilölle uuden HOPA:n uusilla tiedoilla.

Jos asiakas asuu kotona, ja hän ja/tai hänen omaisensa hakevat ympärivuorokautista hoitoa, niin asiakas/omainen ohjataan ottamaan yhteyttä uuden kotikunnan sosiaali- ja terveystoimeen. Uudesta kotikunnasta ollaan yhteydessä Helsingin kaupungin SAS-toiminnan keskitettyyn asiakasohjaukseen. Helsingissä tehdään palvelutarpeen arviointi yhteistyössä uuden kotikunnan kanssa huomioiden asiakkaan riittävä kuuleminen ja hänen kokonaistilanteensa arviointi.

Muutto toisesta kunnasta hoitoon tai palveluasumiseen Helsinkiin

Asiakas ottaa yhteyttä SKH:n (sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen) SAS-palvelun keskitettyyn asiakasohjaukseen, josta hänet ohjataan täyttämään (Hakemus palvelun saamiseksi, hakijan kotikunta muu kuin Helsinki -lomake 303-092) ja palauttamaan se SAS-palveluun. Hakemuksen voi tulostaa Helsingin sosiaali- ja terveystoimen verkkosivuilta. Hoivapaikkakoordinaattori ottaa yhteyttä asiakkaan nykyiseen kotikuntaan (Pyyntö palvelutarpeen arvioinnista tai viranomaispäätöksen toimittamisesta, saatekirje viranomaiselle -lomakkeella 309-110), ja pyytää arviota ympärivuorokautisen hoidon tarpeesta (Arvio ympärivuorokautisen hoidon tarpeesta, yli 65-vuotiaat ja alle 65-vuotiaat hoivan tarpeessa olevat -lomakkeella 303-530), sekä

10.2.2021

huolehtii asiakkaan kuulemisesta muuttoasiassa. Arviointipäällikkö tekee hoitotasoratkaisun.

Mikäli arviointipäällikkö arvioi asiakkaan tarvitsevan ympärivuorokautista hoivaa, hoivapaikkakoordinaattori tekee asiasta päätöksen. Asiakas otetaan jonoon, mutta hänelle ei voida heti tarjota paikkaa.

Mikäli arviointipäällikkö arvioi, ettei asiakkaalla ole ympärivuorokautisen hoidon tarvetta tai ettei hoitopaikan vaihdos ole asiakkaan kokonaisedun mukainen, tekee koordinaattori kielteisen päätöksen. Päätös lähetetään asiakkaalle sekä kopio siitä tiedoksi hänen nykyiseen kotikuntaansa. Hakijalla on käytettävissään samat muutoksenhaku- ja oikaisukeinot kuin helsinkiläisilläkin.

Asiakkaat jonottavat samojen kriteerien mukaan hoitopaikkaa kuin helsinkiläisetkin. Ympärivuorokautinen hoito voidaan järjestää joko palveluasumisena tai laitoshoitona riippumatta asiakkaan nykyisestä hoitomuodosta. Asiakkaalle on kerrottava myös palvelusetelivaihtoehdosta.

Hoivapaikkakoordinaattori tekee asiakkaalle sijoituspäätöksen, johon hän merkitsee maksajakunnan. Hoitopaikka-tiedot (HOPA) kirjataan sovitun käytännön mukaisesti. Hoivapaikkakoordinaattori tiedottaa sijoituspäätöksen lähettämisen yhteydessä asiakkaalle (Ilmoitus Digi- ja väestötietovirastoon, asiakasohje-lomake 309-105), että hänen on tehtävä muuttoilmoitus Digi- ja väestötietovirastoon.

3.3. Menettely vammaistyössä

Muutto Helsingistä hoitoon tai palveluasumisyksikköön toiseen kuntaan

Asiakas tekee palveluasumista tai muita asumispalveluja koskevan hakemuksen siihen kuntaan, jonne hän haluaa muuttaa. Uuden kunnan työntekijän tulee ilmoittaa vireillä olevasta hakemuksesta Helsinkiin, ja hän voi pyytää asiakasta koskevia tietoja ja muuta virka-apua Helsingistä. Virka-apua antaa asiakkaan nykyisen osoitteen perusteella määräytyvä sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja.

Jos uusi kotikunta tekee myönteisen palveluasumispäätöksen ja asiakkaan kotikunta vaihtuu, sosiaalityöntekijä lakkauttaa asiakkaan päätökset Helsingissä. Lisäksi lopetetaan Hoitopaikkatiedot (HOPA) sovitun kirjausmenettelyn mukaisesti ja tehdään uusi HOPA uusilla tiedoilla. Sosiaalityöntekijä tekee uuden sijoituspäätöksen uuteen kuntaan ja asumisyksikköön (ATJ-ohje) ja lähettää kopion päätöksestä

10.2.2021

tai muuten ilmoittaa asiasta vammaistyön ostopalvelutiimille. Myös uuden kunnan yhteyshenkilön tiedot on syytä ilmoittaa. Sovitut laskut tulevat jatkossa vammaistyöhön.

Kehitysvammahuollon sosiaalityöntekijä ilmoittaa asiakkaan kotikunnan vaihtumisesta myös erityishuollon johtoryhmälle (= poistuneet asiakkaat).

Muutto toisesta kunnasta hoitoon tai asumispalveluun Helsinkiin

Toisesta kunnasta muuttavalla ei-helsingiläisellä henkilöllä ei ole Helsingissä vielä omaa sosiaalityöntekijää. Nämä hakemukset lähetetään vammaisten sosiaalityön eteläiseen toimipisteeseen johtavalle sosiaalityöntekijälle. Asiakkaalle nimetään sosiaalityöntekijä, joka käsittelee hänen asioitaan siirtymävaiheen ajan ennen mahdollista muuttoa asumispalveluysikköön Helsinkiin. Ruotsinkielisten asiakkaiden asiat käsitellään vammaisten sosiaalityössä Kallion perhekeskuksessa.

Sosiaalityöntekijä käsittelee asiakkaan asumispalveluhakemuksen. Jos vaikeavammaisella henkilöllä on oikeus vammaispalvelulain (380/1987) mukaiseen palveluasumiseen palveluasumisyksikössä, sosiaalityöntekijä tekee siitä myönteisen periaatepäätöksen ja valmistelee asian vammaispalvelun SAS-käsittelyä varten. Asiakkaan toimittamien kirjallisten selvitysten lisäksi on hakemuksen saapumisesta ilmoitettava asiakkaan nykyiseen kotikuntaan ja pyydettyä virka-apua ko. kunnan sosiaalitoimesta. Tarvittaessa voidaan pyytää lähtökunnan sosiaalityöntekijää tapaamaan asiakasta, jotta saadaan riittävästi tietoa asiakkaan kokonaistilanteesta. Virka-avun pyytäminen on tässä yhteydessä ensisijainen menettely. Pääsääntöisesti ei lähdetä tekemään virantoimitusmatkoja muualle Suomeen asiakkaan tilanteen selvittämiseksi. Jos asiakas haluaa selvittää tilannettaan, hän voi halutessaan tulla itse Helsinkiin tapaamaan sosiaalityöntekijää.

Palveluasumisyksikköön sijoittumisprosessi on sama kuin muillakin helsingiläisillä vammaisilla tai kehitysvammaisilla henkilöillä. Asiakas voi hakea myös sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaista asumispalvelua.

Kehitysvammaisella henkilöllä tulee olla kehitysvammahuollon asiakkuus Helsingissä. Kehitysvammaisen henkilön kehitysvammahuollon asiakkuus käsitellään ensin erityishuollon johtoryhmässä. Sosiaalityöntekijä valmistelee asian erityishuollon johtoryhmän kokoukseen. Mikäli asiakas otetaan kehitysvammahuollon asiakkaaksi, sosiaalityöntekijä valmistelee asiakkaan asumispalvelua koskevan hakemuksen kehitysvammahuollon SAS-ryhmän käsittelyyn.

10.2.2021

Sijoittuminen palveluasumisyksikköön ratkaistaan vammaispalvelun tai kehitysvammahuollon SAS-ryhmässä. Usein asiakas jää tässä vaiheessa jonoon odottamaan soveltuvan palveluasumispaikan vapautumista. Kun haluttu palveluasumisyksikkö ja vapaa asunto ovat löytyneet, asiakkuus siirtyy palveluasumisyksikön osoitteen mukaiseen vammaisten sosiaalityön toimipisteeseen. Eteläisen alueen sosiaalityöntekijä valmistelee sijoituspäätöksen maksajakuntamerkintöineen palveluasumisen kustannusten perimiseksi asiakkaan alkuperäiseltä kotikunnalta. Asiakkaan sosiaalityöntekijä vaihtuu uudelle alueelle, ja uusi sosiaalityöntekijä allekirjoittaa sijoituspäätöksen. Ruotsinkielisten asiakkaiden sosiaalityö jatkuu Kallion perhekeskuksessa.

Sijoituspäätöksen tekemisen jälkeen sosiaalityöntekijä lähettää tiedoksi asiakkaan entisen kotikunnan yhteyshenkilön tiedot ja muut asiakkuutta ja palvelua koskevat tiedot talouden tuki -yksikön perintätarkastajalle (PL 6060). Vammaisten sosiaalityö lähettää sijoituspäätöksen asiakkaalle sekä tiedoksi alkuperäiselle kotikunnalle.

3.4. Menettely asumisen tuen asiakkaiden osalta

Muutto Helsingistä hoitoon tai asumispalveluihin toiseen kuntaan

Jos SAS-tasopäätös on tehty tai asiakas asuu tällä hetkellä asumispalveluissa Helsingissä, asiakas ottaa yhteyttä uuden kotikunnan sosiaali- ja terveystoimeen. Uudesta kotikunnasta ollaan yhteydessä Helsingin kaupungin asumisen tuen SAS-sijoittajaan.

Jos SAS-tasopäätöstä tai SAP-arviota (Selvitys, Arviointi ja Palveluunohjaus) ei ole tehty, asiakas ottaa yhteyttä uuden kotikunnan sosiaalityöntekijään. Uusi kotikunta ottaa yhteyttä Helsingissä asumisen tuen sosiaalityöntekijään, joka käynnistää SAP-arvion uuden kotikunnan kanssa huomioiden asiakkaan riittävän kuulemisen ja hänen kokonaistilanteensa arvioinnin.

Muutto toisesta kunnasta hoitoon tai asumispalveluihin Helsinkiin

Jos SAS-arvio on tehty tai asiakas on ympärivuorokautisessa hoidossa nykyisessä kotikunnassa, asiakas ottaa yhteyttä Helsingin kaupungin asumisen tuen SAS-sijoittajaan. SAS-sijoittaja on yhteydessä nykyiseen kotikuntaan ja pyytää selvitystä asiakkaan hoidon ja palvelujen tarpeesta sekä asiakkaan kuulemisesta muuttoasiassa sekä tuo asian SAS-ryhmän käsittelyyn. SAS-ryhmä tekee tasopäätöksen Helsingin kriteerien mukaisesti.

10.2.2021

Jos SAS-arviota ei ole tehty eikä asiakas ole ympärivuorokautisessa hoidossa, asiakas ottaa yhteyttä Helsingin kaupungin asumisen tuen SAS-sijoittajaan. SAS-sijoittaja on yhteydessä nykyiseen kotikuntaan, pyytää SAP-arvion tekemistä Helsingin ohjeiden mukaan huomioiden asiakkaan riittävän kuulemisen ja hänen kokonaistilanteensa arvioinnin. SAS-sijoittaja lähettää arvion SAS-ryhmälle. Mikäli SAS-ryhmän tasopäätös on palveluasuminen, laitetaan asiakas jonoon ja SAS-sijoittaja tekee jonoon ottamisvaiheessa osittain kielteisen päätöksen ATJ:lle. Mikäli SAS-ryhmä arvioi, ettei asiakkaalla ole asumispalvelujen tarvetta tai ettei hoitopaikan vaihdos ole asiakkaan kokonaisedun mukainen, tekee SAS-sijoittaja kielteisen päätöksen.

Kun asiakas muuttaa Helsingin kaupungin asumispalveluun, SAS-sijoittaja tekee sijoituspäätöksen ja asiakasmaksut-yksikkö tekee asiakasmaksupäätöksen. Päätös lähetetään asiakkaalle ja kopio tiedoksi hänen nykyiselle kotikunnalleen, jossa säilyy kustannusvastuu, sekä talouden tuki -yksikköön perintätarkastajalle (PL 6060) laskuttamista varten tiedoksi.

Asiakkaat jonottavat samojen kiireellisyyskriteerien mukaan palveluasumispaikkaa kuin helsinkiläisetkin. Ympärivuorokautinen hoito järjestetään palveluasumisena riippumatta asiakkaan nykyisestä hoitomuodosta.

4. Helsingin kaupungin kustannusten laskutus asiakkaan entiseltä kotikunnalta

Vastuu kunnan päätökseen perustuvan perhehoidon, laitoshoidon tai asumispalvelujen tosiasiallisista kustannuksista sosiaalihuoltolain (1302/2014) 60 §:ssä ja sosiaalihuoltolain (710/1982) 42 a §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa säilyy muuton jälkeen asiakkaan aiemmalla kotikunnalla (SHL 710/1982, 42 b §).

Asiakkaan sijoituspäätöksen tekee hoivapaikkakoordinaattori (SKH), SAS-sijoittaja (Astu) tai sosiaalityöntekijä (vammainen). Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaista palveluasumista ja laitoshoidon sekä vammaispalvelulain (380/1987) mukaista palveluasumista tai kehitysvammalain (519/1977) mukaista asumispalvelua, laitoshoidon tai perhehoitoa koskevat päätökset lähetetään tiedoksi ja toimenpiteitä varten asiakasmaksut-yksikköön. Laskutettavan kunnan yhteyshenkilön tiedot ja hoivapaikkakoordinaattorin, SAS-sijoittajan tai sosiaalityöntekijän yhteystiedot toimitetaan talouden tuki -yksikköön perintätarkastajalle.

10.2.2021

Hoivapaikkakoordinaattori, SAS-sijoittaja tai sosiaalityöntekijä lähettää talouden tuki -yksikön perintätarkastajalle sijoituspäätöksen mahdollista sopimusta ja laskutusta varten. Perintätarkastaja tekee sopimuksen laskuttamisesta asiakkaan entisen kotikunnan kanssa, jos entinen kotikunta sitä vaatii.

Mikäli kotikuntaa haluaa vaihtaa pariskunta, joista vain toinen on hoito- tai palveluasumispaikan tarpeessa, sijoituspäätös tehdään vain hoito- tai palveluasumispaikan tarpeessa olevalle henkilölle. Puolison muutto tapahtuu aivan tavallisena muuttona, eikä hänelle tehdä sijoituspäätöstä.

Laskutusoikeus koskee:

- 1) jo aikaisemmin laitokseen, asumispalveluihin tai perhehoitoon toisen kunnan alueelle sijoitettuja, jos henkilö valitsee hoito- tai asumispalveluyksikön sijaintipaikkakunnan kotikunnakseen. Kotikunta on näissä tapauksissa saattanut jo antaa maksusitoumuksen tai tehnyt ostopalvelusopimuksen yksikön sijaintikunnan kanssa.
- 2) laitoshoidon, asumispalveluja ja perhehoitoa, joiden tarpeessa henkilö on sillä hetkellä, kun hän haluaa muuttaa kotikunnasta toiseen kuntaan. Palvelujen tarve johtuu siitä, että henkilö ei kykene itsenäiseen asumiseen, vaan on selviytyäkseen välttämättä kyseisten palvelujen tarpeessa eikä tavanomainen muutto ole mahdollinen. Laskutusoikeus kattaa myös palvelun välttämättömät liitännäispalvelut, joita saattavat olla esimerkiksi kotisairaanhoidosta aiheutuvat kustannukset. Kotisairaanhoidosta tulee sopia kotihoidon kanssa entuudestaan noudatetun maksusitoumuskäytännön mukaisesti.

Entiseltä kotikunnalta laskutetaan esimerkiksi seuraavat kustannukset:

- laitoshoidon, perhehoitoon ja asumispalveluihin kuuluvat palvelut
- jos palveluun sisältyy säännönmukaisena osana terveydenhuollon ammattihenkilön palveluja, ne katsotaan kuuluviksi entisen kotikunnan maksettaviin kustannuksiin. Jos esimerkiksi vanhainkodissa järjestetään osana hoitoa lääkärin tai sairaanhoitajan säännöllisesti tekemät käynnit, niistä aiheutuva kustannus kuuluu myös entiseltä kotikunnalta veloittavaan osuuteen. Lähtökohtana on muutoinkin, että hoito- tai asumisyksikössä kaikille asiakkaille yhdenvertaisesti järjestettävät palvelut kuuluvat laskutuksen piiriin.

10.2.2021

- jos laissa on määritelty johonkin asumis- tai hoitomuotoon sisältyvät palvelut, niiden kustannukset sisältyvät laskutettaviin kustannuksiin.

Uusi kotikunta laskuttaa kustannuksia vastaavan korvauksen asiakkaan entiseltä kotikunnalta.

Laskutettavia kustannuksia käsitellään myöhemmin kohdassa 4.4, Laskutettavien kustannusten määräytymisen perusteet. Laskutus perustuu lakiin, joten erillisiä sopimuksia ei ole tarvetta tehdä. Toisen kunnan vaatiessa sopimusta se on mahdollista tehdä. Kunnat voivat halutessaan sopia korvauksen tasosta myös muulla tavoin.

Uusi kotikunta vastaa muista kuin laitoshoidon, perhehoidon tai asumispalvelujen kustannuksista.

Tällaisia kustannuksia ovat muun muassa:

- asumispalveluihin kuulumattomat palvelut, esimerkiksi kuljetuspalvelut, päivätoiminta, henkilökohtainen apu harrastuksissa, työssä tai opiskelussa
- henkilön sairastumisesta johtuvat terveydenhuollon menot
- henkilölle sattuneesta tapaturmasta aiheutuvat terveydenhuollon menot
- kustannukset sellaisesta terveydenhuollosta, joka ei normaalisti sisälly kyseiseen hoitopalveluun tai asumispalveluun.

4.1 Terveyspalvelujen laskutus

Laskutusoikeuden piiriin kuuluvat asumiseen perustuviin palveluihin kiinteästi liittyvät sosiaali- ja terveystoimen järjestämän ja tuottaman terveydenhuollon oheispalvelut. Entisessä kotikunnassa laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti määrättyjä hoitotoimenpiteitä ei lähtökohtaisesti pidetä asumiseen liittyvinä korvattavina oheispalveluina.

4.2 Laskutusoikeuden kesto

Uusi kotikunta voi laskuttaa entistä kotikuntaa henkilön käyttämistä palveluista vasta muuton tapahduttua tai muuttoilmoituksen saavuttua Digi- ja väestötietovirastoon. Kunta ei näin ollen voi saada hakijalle varatusta hoitopaikasta korvausta entiseltä kotikunnalta muuttoa edeltävältä ajalta. Sosiaalihuoltolain (710/1982) 42 b §:n 1 momentin

10.2.2021

mukaan ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 60 §:ssä ja sosiaalihuoltolain (710/1982) 42 a §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa vastuu kunnan päätökseen perustuvan perhehoidon, laitoshoidon tai asumispalvelujen tosiasiallisista kustannuksista säilyy henkilön aiemmalla kotikunnalla. Tämä kustannusvastuu koskee myös mainittujen palvelujen välttämättömien liitännäispalvelujen kustannuksia. Näillä välttämättömillä liitännäispalveluilla tarkoitetaan sellaisia palveluja, jotka ovat käytännössä edellytyksenä sille, että henkilö voi olla kyseisessä hoitopaikassa tai asumispalveluissa. Tällaisiksi katsotaan myös ne palvelut, joita henkilö tulee tarvitsemaan sen johdosta, että hänen terveydentilansa heikkenee, jos niiden tarve aiheutuu samasta perusteesta kuin itse sijoitus kyseiseen hoitoon.

Laskutusoikeus koskee myös niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat asiakkaan tarvitsemasta palvelun määrän lisäyksestä tai hoidon tehostamisesta, kun peruste on sama, joka on ollut olemassa muuttopäivänä ja aiheuttanut itse hoidon tarpeen. Jos henkilön kotikunta vaihtuu hänen muuttaessaan edelleen uudelle paikkakunnalle, siirtyy vastuu palvelujen järjestämisestä seuraavalle kotikunnalle. Vastuu palvelujen kustannuksista säilyy kuitenkin edelleen samalla kunnalla eli sillä kunnalla, josta henkilö on ensimmäisen kerran muuttanut pois.

4.3 Palveluseteli

Asiakkaan uusi kotikunta voi järjestää perhehoitoa, laitoshoidon tai asumispalveluja myös palvelusetelillä. Niistä laskutetaan alkuperäistä kotikuntaa.

4.4 Laskutettavien kustannusten määräytymisen perusteet

Laitoshoidon, perhehoidon ja palveluasumisen varsinaiset kustannukset

Toiselta kunnalta ja kuntayhtymältä laskutettavien kustannusten perusteena käytetään edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisia kustannuksia. Kustannuksina ovat kunkin palvelun tuoteryhmäkohtaiset keskimääräiset vuosikustannukset. Kustannuksina käytetään yksittäisen toimintayksikön kustannuksia silloin, kun ne ovat käytettävissä (esimerkiksi ostopalveluyksikön kustannukset).

Laskutushinnassa otetaan huomioon palvelumuodon ulkoiset ja sisäiset toimintamenot ja -tulot. Lisäksi otetaan huomioon osuus toimialahallinnon menoista ja aiheuttamisperiaatteen mukaiset vyörytyserät, kuten osuudet keskitetysti hoidettujen tehtävien

10.2.2021

kustannuksista (mm. vyörytyserävuokrat, palkanlaskenta ja kirjanpito tai muut vastaavat kustannukset). Jos laskutusoikeuden piiriin kuuluvalla asiakkaalle on järjestetty hoitopaikka muuna kuin kunnallisena tuotantona, laskutettavista kustannuksista vähennetään mahdollinen arvonnisäveron laskennallinen palautus. Laskutussummaan ei voi ilman kuntien sopimista lisätä Helsingin kaupungille ostopalvelujen hallinnosta tai tuotannon valvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa ei laskutettavaan summaan voi lisätä hallintokustannuksia.

Kustannusten korvaukset laskutetaan 2-3 kertaa vuodessa.

Laskelma on seuraava:

Palvelun toiminnasta aiheutuvat kustannukset, joista vähennetään:

- **muut toimintatuotot:** Tuotot, joilla on yhteys tehtävän suoritustuotantoon, kuulumatta kuitenkaan siihen, muun muassa ateriapalvelujen myyntitulot muille kuin kyseisen palveluyksikön asukkaille tai tulot muista tilojen ja laitteiden vuokraamisesta.
- **asiakasmaksut:** Uusi kotikunta perii asiakkaalta järjestämistään palveluista asiakasmaksut omien perusteidensa mukaisesti. Asiakasmaksut vähennetään kuntalaskussa asiakaskohtaisesti. Ellei asiakaskohtaista asiakasmaksua pystytä arvioimaan riittäväällä tarkkuudella, käytetään kunkin hoitoyksikön keskimääräisiä asiakasmaksutuottoja. Asiakasmaksua ei oteta kuntalaskussa lainkaan huomioon, jos asiakkaalta ei hänen pienituloisuutensa vuoksi tai lain erityisäännöksen nojalla peritä asiakasmaksua.
- **valtionosuus:** Kustannuksista vähennetään kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain (1704/2009) kunakin vuonna muutetun mukaista valtionosuusprosenttia vastaava prosenttiosuus kyseisen henkilön ikäluokan perusteella määräytyvistä kunnan peruspalvelujen valtionosuuden osana olevista perushinnoista/asukas.

Perushinnat ilmoitetaan vuosittain valtioneuvoston asetuksella kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n muuttamisesta. Ikäluokka määritellään asiakkaan iän mukaan kyseisen vuoden viimeisenä päivänä. Valtionosuus vähennetään myös muuttamisvuodelta sekä seuraavalta vuodelta, vaikka valtionosuuden laskennassa aiheutuvasta viiveestä johtuen näiden vuosien valtionosuus maksetaan entiselle kotikunnalle.

10.2.2021

Jos Helsingin kaupunki järjestää laskutusoikeuden piiriin kuuluvalle henkilölle hoitopaikan muuna kuin kunnallisena tuotantona, entistä kotikuntaa laskutetaan summalla, josta on vähennetty mahdollisen arvonlisäveron laskennallinen palautus. Laskutussummaan ei voi ilman kuntien sopimista lisätä kunnalle ostopalvelujen hallinnosta tai tuotannon valvonnasta aiheutuvia kustannuksia.

Liitännäispalvelut

Asiakkaan entiseltä kotikunnalta laskutetaan liitännäispalvelujen (kts. kohta 4) kustannukset kuntien välisen sopimuksen mukaan tai muutoin sovitut kustannukset.

4.5 Laskutus

Laskutus tehdään jälkilaskutuksena. Laskussa ilmoitetaan laskutusperusteet.

Vajaiden vuosien laskutushinta

Jos laskutettava palvelu (laitoshoido, perhehoito tai asumispalvelu) alkaa tai päättyy kesken kalenterivuoden, maksu vajaalta vuodelta (tulo- ja lähtöpäivä lasketaan mukaan hoitopäiviin) määrätään hoitopäivien suhteessa seuraavasti: hoito-/asumispäivien määrä x hoito-/asumispäivän kustannus.

Jos asiakas siirtyy laskutettavasta palvelusta pois (tai kuolee) kesken vuoden, laskutus suoritetaan normaalilla tavalla.

5. Kustannusten korvaaminen henkilön uudelle kotikunnalle

Helsingin kaupunki korvaa toiselle kunnalle aiemmin kohdissa 4 – 4.5 mainitut laitoshoidon, perhehoidon ja asumispalvelujen kustannukset sekä kustannukset liitännäispalveluista, joista toinen kunta lähettää laskun. Asiakkaan tarvitsemista korvattavista palveluista sovitaan Helsingin kaupungin ja toisen kunnan kesken tehdyllä sopimuksella. Sopimuksen sisältö ja laskutuskaudet pyritään sopimaan samoin kuin kohdassa 4.

Ikääntyneiden ostopalvelut -yksikössä, vammaistyön ostopalveluyksikössä ja asumisen tuessa valmistellaan sopimukset

10.2.2021

kuntalaskutuksesta. Sosiaalityöntekijä lähettää sopimuksen tekemistä varten tarvittavat tiedot sopimusta valmistelemaan yksikköön. Toiselle kunnalle maksetaan laitoshoidon, perhehoidon taikka palveluasumisen kustannukset sekä niiden välttämättömät liitännäispalvelut. Helsingin kaupungin sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa sopimuksen hyväksyy ostopalvelupäällikkö, perhe- ja sosiaalipalveluissa vammaistyön ostopalvelupäällikkö ja terveys- ja päihdepalveluissa asumisen tuen päällikkö. Epäselvissä tapauksissa voi neuvotella Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen juridisen tuen kanssa. Sosiaali- ja terveystoimen päätöksellä laitoshoidon, perhehoitoon tai tuettuun asumispalveluun sijoitetun (KKL 3 a §) tai sosiaalihuoltolain 60 §:n mukaisesti hoitopaikan toisesta kunnasta saaneen uusi kotikunta laskuttaa Helsingin kaupungilta asumisesta johtuvista välttämättömistä liitännäispalveluista aiheutuneet säännönmukaiset kustannukset. Välttämättömiä liitännäispalveluita ovat laitoshoidon, perhehoitoon tai keskitettyyn asumispalveluun kiinteästi liittyvät oheispalvelut. Esimerkiksi laitoshoidon voi kuulua kiinteästi säännönmukaisena oheispalveluna jokaiselle samassa laitostyöyksikössä asuvalle tarkoitettu lääkärin tai sairaanhoitajan vastaanottopalvelu. Tällaiseen asumiseen välittömästi liittyvän hoidon kustannukset laskutetaan Helsingin kaupungilta.

Laskutusoikeuden piiriin eivät kuulu sellaiset terveyspalvelun kustannukset, joiden peruste on syntynyt kotikunnan vaihtumisen jälkeen, koska tällöin on kysymys sairastumisesta aiheutuneista kustannuksista.

Helsinki ei myöskään ole velvollinen maksamaan korvausta esimerkiksi pitkäaikaissairaudesta kuten aikuistyyppin diabeteksen hoidosta tai dialyysihoidosta aiheutuvista erityisistä kustannuksista, koska niiden osalta ei ole lähtökohtaisesti kysymys laissa tarkoitetuista asumisen mahdollistavien palvelujen järjestämisvelvollisuuden piiriin luettavista korvattavista kustannuksista. Helsinki ei maksa korvausta myöskään hoitosuunnitelmaan perustuvista kustannuksista. Näistä kustannuksista vastaa kokonaisuudessaan uusi kotikunta, ellei laskutuksesta ole toisin sovittu Helsingin kaupungin kanssa.

6. Kustannusten korvaamista koskevat riita-asiat

Kun henkilö hakee ja pääsee hoitoon Helsinkiin eikä ole selvää, mikä kunta on hänen entisenä kotikuntanaan vastuussa hoidon aiheuttamista kustannuksista, voi asiassa tarvittaessa ottaa yhteyttä sosiaali- ja terveystoimialan juridiseen tukeen. Mikäli asiakkaan työntekijällä ja tämän entisen kotikunnan edustajalla on erilaiset näkemykset siitä,

10.2.2021

mitkä ovat asiakkaalle järjestettävän hoidon välttämättömiä liitännäispalveluja, asiakas voi ottaa yhteyttä Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan juridiseen tukeen. Välttämättömien liitännäispalvelujen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaa asiakkaan entinen kotikunta. Erimielisyys voi koskea myös sitä, ovatko Helsingiltä laskutettavien palvelujen hinta, määrä ja sisältö oikeassa ja kohtuullisessa suhteessa asiakkaan palvelun tarpeeseen. Mikäli edellä mainituissa tai muissa kuntien välistä kustannusvastuuta koskevissa asioissa ei päästä kuntien edustajien kesken yhteisymmärrykseen, juridinen tuki laittaa tarvittaessa asian vireille hallinto-oikeudessa julkisoikeudellista maksuvelvollisuutta koskevana hallintoriita-asiana. Lisätietoja antavat:

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut, arviointitoiminnan johtaja

Perhe- ja sosiaalipalvelut, vammaisten sosiaalityön päällikkö

Terveys- ja päihdepalvelut, arviointipäällikkö

Hallinto, talouspäällikkö

Hallinto, perintätarkastaja

toimialajohtaja

perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja